

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

Cap. I. Primi, qui de societate lesv ad Lindae Marianae curam admoti sunt,
fuerunt è Collegio Brunsbergensi exules.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

LIBER IV.

De Lindâ Marianâ, cure Societatis Iesu commissa, & rebus à MDCXXX. Anno gestis.

CAPVT I.

Primi, qui de societate Iesu ad Lindâ Marianâ curam admoti sunt, fuerunt è collegio Brunsbergenfi exules.

O Vi ad ipsum Lindâ sacelli que exortum retroactis seculis, diuinarum rerum curam gesserint sacerdotes, haud facile est conjicere, nisi quòd Ioannes à Tieffen Ordinis Theutonici supremus moderator (uti libro I. cap. VI. vidimus) innuat, partim ex illius Ordinis sacerdotibus, partim ex aliis Cleri, ut vocant, secularis Presbyteris, Lindâ curam habuisse solitos. Posteaquam Sadorscius postliminio sacellum restituit, ut Dei ac Deiparæ cultum unâ restitueret, nihil habuit antiquius, quàm ut Societatis Iesu presbyteris curam sacelli, laboremque circa promovendam animarum salutem committeret. Præterquam enim, quòd rebus diuinis, & peregrinorum commodis, quàm maximè vellent consultum, eâ insuper erat in Societate Iesu jam à teneris voluntate ac studio, ut si quâ posset, fundare Societatem Resselii dudum ante fatageret: Egerat quocirca sæpe cum moderatoribus Societatis, ut in desertum Eremitarum Ordinis S. Aug. monasterium (quod & Illustrissimi Varmiensis Episcopi, & serenissimi Poloniæ Regis gratiâ facile obti-

obtinuerat, sanctæque sedis Apostolicæ autoritate
 possessione firmaturus erat) commigrare ne detre-
 ctarent. Quæ causâ societate, in testamenti sui tabulis,
 Anno MDCXXIV conditis & signatis (quæ in ta-
 bulario nostro Resselij asservantur) bonorum ex al-
 se heredem scripsit, ut, quemadmodum ille ait, *Pa-
 tres Societatis quanto citius ad Monasterium Resselense intro-
 ducantur. & Collegium isthuc restituatur* Easdem testa-
 menti tabulas cum Anno MDCXXVI. die 28. Julii in-
 staurasset, *Heredes, inquit, bonorum omnium, Reverendi
 Patres Societatis Iesu constituo (uti in priori meo testamento,
 ante annum à me conscripto, consignato, & ab admodum
 R. P. Philippo Friso Rectore Brunsvurgense subscripto, cum
 subscriptionibus in formâ testamenti concedito constitui, &
 Societati Iesu pro fundatione Residentiæ Resselensis inscripsi)
 & eidem bona omnia lego tam in Episcopatu, quam in
 Ducatu; nimirum Furstenaui pagum, cum aulâ, prædio, pe-
 coribus, &c. similiter molam in Schulen, &c.* Verùm nec ea
 tum aut tempora, aut societatis rationes erant, ut
 societas (quæ nullam cæteroqui ansam, Deiparæ
 cultum promovendi non arripit) vel in ipso Lindæ
 Marianæ loco, vel intra desertas Monasterii par-
 tinas Resselij figeret sedem. Quocirca Sadortor,
 qui de pellicienda Resselium societate nondum o-
 mnem proiecerat spem, apud Deiparæ Lindæ, eadem
 aliorum ministeria comparare interim est coactus,
 quibus eodem ipso tempore, quantumvis haud
 magnam, satis tamen accommodam juxta sacellum
 ad habitandû extruxerat domum. Et navabant stre-
 nuam pro virili operam, terni circiter sacerdotes
 intra annos fere octo sibi ordine succedentes. Sed
 cum

cùm neque illis, qui ad solitariam illam vitam nusquam assuevissent, aut assuescere unquam animum induxissent; neque tot populis undique occurrentibus, ab uno, quantumvis gnavo operario satisfieri commodè posset; Sadorfcus tantò vehementius societas operas desiderare, ambire, requirere. Et, ô miras providentiæ divinæ rationes! Eadem prosum tempestate, sextus supra vicesimum huius seculi annus vertebatur, cùm ille ab Aquilone belli turbo, qui Prussiam pervasit, capta Brunsbergâ etiam Collegium societatis dissipavit. Occasus Brunsbergensis Collegii (quæ Dei benignitas in societatem esse solet) Residentiæ, & futuri aliquando Resselienfis Collegii, ortus fuisse videtur; ut Collegium Brunsbergense, è suis quasi cineribus, instar Phœnicis, in hac sua quasi sobole revixisse; vel certè ex illius quasi ruderibus, nova societati sedes, quæ alio, qui salvo illo Collegio sperari vix poterat, posita fuisse videri queat; adeoque societas geminam intra Varmiam domicilium iam possideat. Illo ergo belli turbine sex omnino sociis Brunsbergæ involutis, & aliis aliò disjectis, P. Simon Hein, qui se non tam adventanti hosti subduxerat; quàm è præsentis propè manibus Dei beneficio eolverat, cum Socio Resselii substitit; partim ut civitati ad ipsos Sectariorum fines positæ operam navaret; partim ut è vicinâ quasi speculâ Brunsbergensis Collegii statum; & (ut quorundam tum vanæ spes erant) occasionem brevi redeundi opperiretur. Commodam hîc occasionem nactus Sadorfcus, Patrem enixè orat, ut difficillimis temporibus sacram Lindæ Ædem aliis de-

deserentibus, ipse ne deserat. Neque Pater segnitiam operam suam, quoad quidem potuit, addixit. Euenerat enim illi, ut, qui Scyllam evitasset, in Charybdis propè inciderit. Nam qui scdam illam belli tempestatem à tergo reliquerat, à fronte, præter ejusdem belli longè lateque serpentis metum, in grassantem pestilentiam luem incurrit. In qua cum civitati, quæ erat in afflictos caritate, strenuè deservit, Georgius Busiacium, gnavum in Collegio Brunsbergenli rerum temporalium, per multos annos administrum, Resselii verò, & totius exilii atque calamitatis fidissimum socium, illam pestilentiam lue afflatum paulò post amisit. Solus igitur civibus intra mœnia cum morte in horas conflictantibus ita adfuit, ut rament Lindam identidem excurreret; & cum Peregrinis, tum Catholicis in vicino positus, à sacris quæ sacrificiis, quæ confessionibus, aliisque sacramentis esset. Paucis ante quàm nuper decederet è vita diebus (decessit pridie Cal. Maj. Anni MDCLIV. annum ætatis octuagesimum quartum supergressus) quemadmodum & alias referte jucundè solitus erat, quanto sibi in illi belli pestisquæ calamitate fuisset solatium, illud ad Deiparam Lindensem per fugium. Tamen enim per læpe vix ea, quæ ad faciendam rem divinam requiruntur, in illa rerum temporumquæ difficultate, acquiri possent, tantum abest, ut cætera affluere; jucundum tamen erat frui illam facultate, quæ ad marternum quasi Deiparæ sinum clientulo recurrere. & apud Lindensem ipsius Regiam, tum suas, tum universæ societatis vices liceret defungi.

CAPIT